

Navn: Christoffer Binzer

Fødselsdato: ~~22-04-2001~~

Skole: Frederiksborg Gymnasium og HF

Fag: Studieretningsprojekt, Samlet vurd. (6647--Gym
bekend,)

Dato for prøveafleggelse: 03-04-2020

Studieretningsprojekt 2019/20

Frederiksborg
Gymnasium og HF

Elev id: 3c 06
Elev: Christoffer Binzer

Fag:	Vejleder:
Samfundsfag A	Anders Agersnap Tlf.: 71 33 55 33 Email: aa@ag.dk
Historie A	Johan Kirkegaard Tlf.: 22 33 135 Email: j@k.dk
Område: USA som supermagt	
Opgaveformulering:	
Redegør for USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 og frem til nu. Analyser selvvalgte cases der belyser, hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes. Diskuter på baggrund af analysen, hvorvidt USA's status som supermagt vil svækkes eller styrkes i de kommende år.	
Det forventes, at opgaven har et omfang svarende til ____15-20____ normalsider. (Indholdsfortegnelse, noter, litteraturliste, grafer, illustrationer etc. medregnes ikke i sidetallet).	

Frederiksborg Gymnasium & HF

USA's status som supermagt

SRP – Studieretningsprojekt
Samfundsfag A & Historie A

Christoffer Binzer
3.C
Afleveres 3/4-2020

Vejledere: Anders Agersnap & Johan Kierkegaard

Resumé

Denne opgave behandler USA's status som supermagt i verden i dag og om USA's status vil styrkes eller svækkes i de kommende år. Opgaven behandler primært, hvilke årsager der ligger bag en ændring i USA's status som supermagt. For at behandle problemstillingen redegøres først for USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 og frem til nu. Redegørelsen suppleres af relevante teorier inden for international politik. Herefter analyseres to selvvalgte cases om hhv. Irak-krigen og USA's ift. Kina der belyser, hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes. Analysen skal forstås som, at selvom enkelte faktorer peger mod at USA's internationale magt svækkes, er det overordnede billede at USA's internationale magt øges. Ydermere laves der en kildekritisk analyse af George W. Bush's tale fra den 1. maj 2003 der markerede den officielle afslutning på større krigshandlinger i Irak. Den kildekritiske analyse har til formål at belyse, hvordan George W. Bush's tale til dels havde til hensigt at retfærdiggøre USA's invasion af Irak. Afslutningsvis i opgaven diskuteres på baggrund af analysen hvorvidt USA's status som supermagt vil svækkes eller styrkes i de kommende år. I diskussionen fremhæves, hvordan enkelte kontroverser ikke er nok til at svække USA's status som supermagt i de kommende år. Derudover belyses det, at det ikke er tilstrækkeligt at opfatte magt som en fast defineret størrelse, men at der derimod er flere tolkninger af magt, der gør sig gældende, hvis man skal forstå USA's status som supermagt. Opgaven konkluderer, at USA's status som supermagt ikke vil svækkes i de kommende år.

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Redegørelse for USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 til nu – og relevante teorier om international politik	4
USA's øgede dominans i verden gennem sidste halvdel af 1900-tallet og starten af 2000	4
USA som hegemon i en unipolær verden	6
USA's status i den internationale verdensorden ifølge idealismen.....	7
USA's status i den internationale verdensorden ifølge realismen	7
Analyse af hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes	9
Irak-krigen og måden den påvirkede opfattelsen af USA's internationale magt	9
Baggrund for Irak-krigen	9
USA konstruerer beviser og styrer mediebilledet	9
USA får nej af FN, men vælger alligevel at gå i krig.....	10
Koalitionens går i krig og leverer en total magtdemonstration	11
Dødvande efter krigen og efterspillet.....	12
Opsamling – En case der viser at USA's internationale magt er øget.....	12
USA vedholder sin position som supermagt både økonomisk og militært, selvom Kina agerer som en potentiel udfordrer.....	14
Økonomisk.....	14
Militært	15
Opsamling – selv med Kina som udfordrer, øges USA internationale magt.....	16
Kildekritisk analyse af George W. Bush's tale på USS Abraham Lincoln den 1. maj, 2003.....	18
En diskussion af USA's status som supermagt i de kommende år.....	20
Kan USA fortsat være en hegemon, eller er de i gang med et imperial overstretch?	20
Hvilken betydning har Irak-krigen haft for USA's status som supermagt og kommer Kina til at udfordre den status?	21
Magt kan ikke kun anskues fra et perspektiv – rigtig magt er et sammenspil mellem idealismen og realismens tolkninger.....	23
Konklusion	25
Litteraturliste	26
Primær litteratur	26
Sekundær litteratur	26
Bilag.....	29

Indledning

Siden Berlinmurens fald og Den Kolde Krigs afslutning har USA nydt godt af sin status som verdens ubestridte supermagt. Der er talrige begivenheder, der har haft indflydelse på den status. Begivenheder der begyndte allerede ved Anden Verdenskrigs afslutning og som gennem den sidste halvdel af 1900-tallet og starten af 2000 kun er blevet flere af. Begivenheder som alle har haft indflydelse på USA's internationale magt og deres status som supermagt.

Jeg vil i denne opgave beskæftige mig med USA's status som supermagt i verden i dag og om denne status er under forandring. Primært vil jeg behandle faktorer, der kan have indflydelse på, om USA's internationale magt styrkes eller svækkes og diskutere i hvilken grad USA's internationale magt styrkes eller svækkes. Først vil jeg redegøre for USA's status i den internationale verdensorden i dag. Denne redegørelse vil være historisk begrundet med begivenheder fra 1945 og frem til nu. Jeg vil også redegøre for enkelte relevante teorier om international politik og magt i den internationale verdensorden. Derudover vil jeg analysere to selvvalgte cases, som hhv. er en case om Irak-krigen og en case om USA ift. Kina. I de to cases vil jeg give et kort oprids af selve casen og herefter se på faktorer der kan have indflydelse på, hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes. Ydermere vil jeg lave en kildekritisk analyse af George W. Bush's tale fra den 1. maj 2003, der blev afholdt i forbindelse med, at større krigshandlinger i Irak blev afsluttet. I den kildekritiske analyse vil fokus primært ligge på, hvordan George W. Bush til dels brugte sin tale til at retfærdiggøre USA's involvering i Irak. Afslutningsvis vil jeg på baggrund af min analyse diskutere, hvordan USA's status som supermagt vil styrkes eller svækkes i de kommende år. Her vil jeg komme ind på teorierne, der tilknytter sig international politik fra min redegørelse. Derudover vil jeg komme ind på, hvordan det ikke længere er nok at anskue magt fra et perspektiv. Endeligt vil jeg konkludere på min opgave og samle pointerne fra de forskellige afsnit.

Redegørelse for USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 til nu – og relevante teorier om international politik

USA's status i den internationale verdensorden er ikke en selvfølge. Der har været mange begivenheder gennem de sidste næsten 100 år, der har haft indflydelse på, hvorfor verden ser ud, som den gør i dag og hvorfor USA besidder den status i den internationale verdensorden, som de gør. I følgende afsnit vil jeg redegøre for de væsentligste begivenheder, der har haft indflydelse på USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 til i dag. Derudover vil jeg redegøre for enkelte teorier inden for international politik, der er relevante for resten af opgaven.

USA's øgede dominans i verden gennem sidste halvdel af 1900-tallet og starten af 2000

Efter Anden Verdenskrig stod USA, Storbritannien og Sovjetunionen tilbage som sejrherre og store aktører på den internationale scene. En af disse sejrherre skulle dog vise sig at blive mere dominant end de andre i de næste mange årtier. USA gjorde sin entre på den europæiske og storpolitiske scene efter Anden Verdenskrigs afslutning, hvor de måtte kæmpe mod en af de andre sejrherre, nemlig Sovjetunionen.¹ Det liberale og demokratiske Vesten med USA i spidsen kunne ikke forene sig med den kommunistiske Sovjetunion i Øst. Da NATO kom til i 1949 og Warsawapagten så dagens lys i 1955, blev Europa for alvor militært opdelt. Senere blev Berlinmuren i 1961 et symbol på Den Kolde Krigs bipolaritet og opdelingen mellem Øst og Vest.² Rumkapløbet blev under Den Kolde Krig et symbol på rivaliseringen mellem USA og Sovjetunionen, der ikke bare havde til formål at iscenesætte teknologiske og militære evner, men det blev også en kamp på ideologi og kultur. USA stod som rumkapløbets vinder, da Apollo-11 missionen d. 20. juli 1969 succesfuldt landede på månen.³

Ved Sovjetunionens opløsning i 1991 var der nationer ingen tilbage til at udfordre USA som verdens dominante supermagt. Selvom der var en underliggende forventning om, at FN ville træde til for at sikre freden og udvikling, blev verden i høj grad præget af USA i mange henseender både politisk, økonomisk og militært.⁴ De begivenheder er dem, der primært ligger til grund for det USA, som vi kender i dag med sin dominerende magtposition.

¹ Branner: *Global Politik*. s. 10

² Andersen: *Historiske hovedlinjer: Fra Antikken til i dag*. s. 186 & 188-189

³ Praal: *Rumkapløbet*. SPACE DAYS.

⁴ Branner: *Global Politik*. s. 10

Siden USA indtog sin status som supermagt, har der været mange begivenheder, der har manifesteret denne status og opfattelsen af USA som supermagt. Det var på USA's initiativ, at der kom en fredsaftale i Jugoslavien i 1995, det var på baggrund af USA's militære styrke, at NATO kunne bombe Serbien for at stoppe den etniske udrensning i Kosovo. Ikke mindst var det på USA's initiativ, at "Krigen mod terror" blev indledt efter 11. september 2001 og den efterfølgende invasion af Mellemøsten samt Irak-krigen der udsprang heraf.⁵

På mange måder er verden afhængig af USA og ikke kun militært. Økonomisk spiller USA en stor rolle gennem banker og store multinationale selskaber, der er amerikansk ejede, men også gennem handel og det kæmpe marked som USA udgør. Dog var det så tidligt som 1948, at Europa blev økonomisk afhængig af USA, da USA gennem "Marshallhjælpen" tilbød 16 europæiske lande 13 milliarder dollar til genopbygning efter de ødelæggelser, som Anden Verdenskrig havde bragt med sig.⁶ USA har også mange handelsinteresser rundt omkring i verden med mange forskellige nationer. Ydermere har USA's økonomi indflydelse på hele verdens økonomi, som det var tilfældet med finanskrisen i 2007, hvor en boligboble i Californien førte til verdensomspændende finanskrisen, der satte dybe spor i verdensøkonomien mange år efter.⁷

Også politisk er mange lande bundet til USA gennem alliancer og traktater som for eksempel NATO. Derudover har USA's engagement i udbredelsen af demokratiet og den liberale ideologi også haft stor indflydelse for synet på USA som politisk supermagt.⁸ Det ser vi som eksempel med Koreakrigen, der varede fra 1950-1953, som udover at stoppe Nordkorea fra at invadere og undertrykke Sydkorea, i høj grad var et politisk magtspil mellem USA og Sovjetunionen. Det var et af USA's første synlige forsøg på aktivt at inddæmme kommunismen og stoppe dens spredning gennem Asien.⁹ Vietnamkrigen der varede fra 1961-1975, havde også stor betydning for det politiske magtspil mellem USA og Sovjetunionen under Den Kolde Krig. Igen forsøgte USA sig med at inddæmme kommunismen og fremme demokratiet ved at støtte Sydvietnam, da det var i deres egen interesse at etablere demokratiet og deres egne idealer, mens at Sovjetunionen og Kina støttede det kommunistiske Nordvietnam.¹⁰

⁵ Branner: *Global Politik*. s. 10-11

⁶ Mikkelsen: *Marshallplanen*. Den Store Danske

⁷ Madsen: *Finanskrisen*. Faktalink.

⁸ Branner: *Global*. s. 11

⁹ Juhre: *Koreakrigen*. Faktalink.

¹⁰ Juhre: *Vietnamkrigen*. Faktalink.

USA som hegemon i en unipolær verden

I tiden før Anden Verdenskrig var verden multipolær med flere stormagter, der alle havde stor indflydelse på den internationale scene. Efter Anden Verdenskrig og gennem Den Kolde Krig var verdensorden præget af bipolaritet, hvor USA og Sovjetunionen optrådte som de to poler.

Efter Den Kolde Krigs afslutning har verden været i et unipolært stadie. I en unipolær verden er der en pol eller retning, som er dominerende og som i dag er USA. Unipolariteten er noget relativt nyt i moderne tid, da ingen nationer før har haft den samme ubestridte magt økonomisk, militært og politisk som USA besidder. Selvom unipolariteten virker til at være en stabil verdensform, er der nogle underliggende spekulationer. En af de spekulationer går på, hvor længe en unipolær verden egentlig kan eksistere. Andre store nationer i verden vil have motivation for at ændre på unipolariteten til fordel for dem selv. På den anden side vil mindre lande og stater støtte op om den sikkerhed, som en unipolær verden kan bidrage med.¹¹

En teori der lægger sig tæt op ad ideen om, at en unipolær verden ikke kan vare ved, er Paul Kennedy's hegemoniteori. I hegemoniteorien er tid af altafgørende betydning. Paul Kennedy analyserede som baggrund for sin teori, hvordan stormagter har afløst hinanden siden år 1500 som hegemoner eller supermagter. Paul Kennedy fandt gennem sine analyser frem til et centralt begreb kaldet *imperial overstretch*. Med begrebet forklares hvordan hegemonen, der opbygger sin status som supermagt, samtidig er nødsaget til at opretholde denne status, selvom det er ud over hegemonens ydeevne. Specielt den sikkerhed hegemonen forsøger at skabe gennem militære engagementer, medvirker til, at der bliver tæret yderligere på økonomiske ressourcer på bekostning af videreudviklingen i hegemonens egen økonomi. Det vil give andre stater en fordel i forhold til at øge deres egen økonomiske vækst, da deres politiske og militære forpligtelser ikke er på samme niveau som hegemonens. På sigt vil det ifølge Paul Kennedy medføre, at hegemonen mister sin magt og at der sker en forskydning i balancen mellem de ledende nationer.¹² Som reference er Sovjetunionens fald i 1991 et udtryk for *imperial overstretch* med forbehold for, at Sovjetunionen ikke var en hegemon.

¹¹ Branner: *Global Politik*. s. 12-14

¹² Branner: *USA som supermagt - almagt eller afhængighed?*. s. 38-40

USA's status i den internationale verdensorden ifølge *idealismen*

For idealister er magten i den internationale verdensorden kompliceret på baggrund af forskellige parametre. En parameter er, at idealister ikke anskuer nationer som eneaktører eller enhedsaktører. Det gør det sværere at definere en klar magtstruktur i det internationale samfund. En anden parameter er den øgede interdependens og samarbejdstendens, som finder sted i den internationale verdensorden. Nationer får flere og flere fælles interesser og magtudøvelse kan virke kontra hensigten og i sidste ende skade nationen der prøvede at bruge magt. Det ser vi for eksempel, når verdens atommagter ikke tør true hinanden med brug atomvåben, fordi det i sidste ende vil have store konsekvenser for dem selv. Ydermere er det essentielt for idealister, at magten ikke er fysisk. I ligeså høj grad er det den kulturelle og diplomatiske magt samt et godt ry, der er udslagsgivende, når nationernes magt skal evalueres. Understøttende til det er, at når verden bliver fredeligere, vil der ikke i samme grad være behov for den militære og økonomiske magt.¹³

Idealister bruger USA's krig mod terror som et belæg for, hvordan selv en supermagt af USA's kaliber kan være sårbar. De midler som terrorceller bruger, respekterer ingen grænser og er selv for et forsvar som USA's komplicerede at bekæmpe. Ydermere er det ikke længere nok for USA at være økonomisk og militært overlegne, da terrorister i højere grad er motiveret af deres religion og deres ildhu forstærkes kun, jo mere USA engagerer sig. Idealisterne bruger det som grundlag for at hævde, at der ikke længere er et tydeligt hierarki i verden, når det kommer til magt og at USA er mere ligestillet med øvrige nationer i nutidens konflikter.¹⁴

USA's status i den internationale verdensorden ifølge *realismen*

For realisterne ansues den internationale verdensorden som et anarki og det er magt, der er afgørende for, hvordan forskellige nationer klarer sig. Der vil samtidig opstå et klart hierarki, hvor de fysiske magtressourcer som BNP, militær kapacitet, population og areal er udslagsgivende for, hvor forskellige nationer placerer sig i hierarkiet. Der vil på baggrund af hierarkiet udskille sig nogle stormagter, som afgør, om det er et unipolært, bipolært eller multipolært system. Ved konfliktløsninger vil det være den militære magt, der er afgørende og derfor kommer sikkerhedspolitikken til at være den mest afgørende form for udenrigspolitik. Derudover er realisterne af den holdning, at nationer og stater gør alt for at overleve. Typisk for store nationer

¹³ Branner: *International politik: Danmark og ulandene*. s. 48-49

¹⁴ Branner: *Global Politik*. s. 110-111

som USA vil det betyde en skråsikker og fremadstormende udenrigspolitik, mens mindre indflydelsesrige og svagere nationer vil indordne sig mere efter stormagter.¹⁵

Realisterne tager samtidig udgangspunkt i den holdning, at USA er en absolut hegemon i en unipolær verden. Underforstået at det er amerikanske normer og værdier, der dominerer og det er de værdier, som andre mindre nationer retter ind efter. Dog kan USA ikke agere som global politibetjent, da de dels er nødt til at tage hensyn til forholdet til andre store nationer og dels rækker selv USA's ressourcer ikke til alt. Realisterne ser det som væsentligt at andre mindre nationer som Danmark, tilslutter sig USA's interesser, som det var tilfældet med Irak-krigen.¹⁶

¹⁵ Branner: *International politik: Danmark og ulandene*. s. 48-50

¹⁶ Branner: *International politik: Danmark og ulandene*. s. 49-50

Analyse af hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes

Der er mange forskellige tegn på, hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes. I følgende analyse har jeg valgt to cases, som belyser forskellige forhold, der vidner om, hvordan USA's internationale magt øges eller svækkes. Den første case omhandler Irak-krigen og den anden case omhandler USA i forhold til Kina. Derudover har jeg valgt at lave en kildekritisk analyse af daværende præsident George W. Bush's tale fra den 1. maj 2003, der markerer den officielle afslutning på større krigshandlinger i Irak med fokus på, hvordan talen til dels legitimerer USA's invasion af Irak.

Irak-krigen og måden den påvirkede opfattelsen af USA's internationale magt

Baggrund for Irak-krigen

Terrorister fra al-Qaeda angreb World Trade Center og Pentagon den 11. september 2001. Det fik daværende amerikanske præsident, George W. Bush, til at erklære "Krig mod terror" allerede den 20. september 2001. Denne krig skulle ikke bare bekæmpe egentlige terrorceller, men også nationer der gav ly til terrorceller, som USA mente, at Irak gjorde. Da USA den 20. marts 2003 gik i krig mod Irak, var det på det grundlag, at man mente, at Iraks daværende leder Saddam Hussein var i besiddelse af atomvåben, samt at det irakiske regime var i kontakt med al-Qaeda.¹⁷

USA konstruerer beviser og styrer medie billedet

Forudgående for invasionen af Irak arbejder de amerikanske efterretningstjenester på at finde beviser og fremlægge dem for at muliggøre en invasion. Under undersøgelserne påstod USA's daværende nationale sikkerhedsrådgiver, Condoleezza Rice, i et interview til CNN, at Irak var kommet i besiddelse af en stor kvantitet af aluminiumsrør, som "kun kan anvendes" i de centrifuger, der er i et atomprogram. Ydermere havde amerikanerne "skudsikre beviser", der forbandt al-Qaeda til det irakiske regime, som de havde opsamlet gennem mere end 10 år.¹⁸ USA formår i så høj grad at "skabe" beviser og konstruere et medie billede af Irak-krigen, der viser USA som de gode, der gør alt for at bekæmpe terror. Dette medie billede vidner i høj grad som en indikator for USA's, specielt bløde, magt.

¹⁷ Fenger-Grøndal: *Irak-krigen*. Faktalink.

¹⁸ Aagaard: *USA vidste udmærket, at Saddam Hussein var en langt mindre trussel mod verdensfreden, end politikerne påstod*. Information.

Dækningen af Irak-krigen var noget helt nyt for medierne og mange mener, at den blev dækket for ukritisk og i et for positivt lys. Det er igen en indikator på den bløde magt og USA der har forsøgt at vinkle mediedækningen i en retning, så en seer holder med dem. Specielt Fox News støttede op om den republikanske udenrigspolitik og oprettede en særlig ordning, hvor udvalgte journalister fulgte soldaternes hverdagsliv i Irak, men også når de var i krig.¹⁹ Det har også været en faktor i at påvirke seere til at støtte op om krigen, når den kun er blevet vist fra ét perspektiv.

Efter Irak-krigens afslutning er det dog kommet frem, at grundlaget for at gå i krig ikke var helt lige så legitimt, som man først havde antaget og som de amerikanske efterretningstjenester havde fremført. Da sagen blev vurderet 5 måneder før invasionen af USA's National Intelligence Estimate (NIE), som vurderer nationale sikkerhedsspørgsmål, fremkom det, at påstanden om en forbindelse mellem al-Qaeda og det irakiske regime ikke var holdbar, da man ikke kunne finde beviser for noget reelt samarbejde.²⁰ Der er siden blevet lavet talrige undersøgelser om forholdene omkring Irak-krigen, hvor det er blevet bevist, hvordan der både har været mangel på atomvåben og manglende forbindelse mellem den irakiske regering og al-Qaeda.²¹ Det faktum at den amerikanske regering på daværende tidspunkt har valgt at tilsidesætte NIE's rapporter, vidner også om den øgede magt, som USA besidder. USA havde allerede besluttet sig for at gå i krig i Irak og der var intet, som kunne stoppe dem fra at gøre det.

USA får nej af FN, men vælger alligevel at gå i krig

USA har besluttet, at de skal invadere Irak. Efter at have lavet deres eget forarbejde går USA til FN og søger om mandat til en invasion af Irak. Da USA får afslag og FN siger, at de ikke kan invadere Irak, vælger USA i stedet at samle "Koalition af villige lande", der bl.a. består af Storbritannien, Australien og Danmark, som har et mål om at invadere Irak på trods af FN's formaninger.²² Som belæg for invasionen brugte Koalitionen FN's resolution 1441, som pålagde Irak at nedruste og destruere masseødelæggelsesvåben og hvis dette ikke skete, ville det have "alvorlige konsekvenser"

¹⁹ Pedersen: *Medierne tager stilling: De amerikanske mediers rolle under USA's krige i det tyvende århundrede*, s. 12-13. Mediekultur.

²⁰ Aagaard: *USA vidste udemærket, at Saddam Hussein var en langt mindre trussel mod verdensfreden, end politikerne påstod*. Information.

²¹ Fenger-Grøndal: *Irak-krigen*. Faktalink.

²² Fenger-Grøndal: *Irak-krigen*. Faktalink.

for Irak. Selvom der var andre muligheder for at opfylde resolution 1441, var det USA's holdning, at den eneste rigtige beslutning var en fuld invasion.²³

At USA uden om FN kan samle en koalition, der er villig til at gå med i en invasion af Irak, er også en indikator for USA's bløde magt, som er underliggende for idealisternes tolkning af magt. Det er samtidig en indikator for realisternes tolkning af den internationale magt. USA er muligvis ikke i stand til at klare hele invasionen af Irak på egen hånd, men der er andre mindre nationer som Danmark og Storbritannien, der er klar til at tilslutte sig USA's interesser. Det ses samtidig på den måde, at "Krigen mod terror" nu er blevet en amerikansk værdi, som andre nationer også vælger at følge, selvom det måske ikke er i deres egne interesser. Andre nationer gør det af den simple grund, at USA beder dem om det og at der er en amerikansk værdi, hvilket er et udtryk for, at USA's internationale magt øges.

Koalitionen går i krig og leverer en total magtdemonstration

Da Koalitionen med USA i spidsen invaderer Irak den 20. marts 2003, er det med fuld styrke fra begyndelsen. Krigen varer reelt kun fra den 20. marts 2003 til 9. april 2003, hvor amerikanske og britiske tropper indtager Baghdad. Ca. to uger efter, den 1. maj 2003, holdt George W. Bush en tale på hangarskibet USS Abraham Lincoln, der officielt afsluttede større kampoperationer fra amerikansk side og dybest set erklærede han krigen for afsluttet. FN anerkendte USA og Storbritannien som besættelsesmagter i Irak i en periode, der varede fra den 22. maj 2003 til den 28. juni 2004.²⁴ Den totale magtdemonstration som Irak-krigen var, var for USA en mulighed for at spille med musklerne og vise omverdenen, at "Krigen mod terror" var noget, den amerikanske regering mente alvorligt. Der kunne ikke længere herske nogen tvivl om, at USA stadig besad en enorm militær magt, som de ikke var blege for at benytte. I medierne blev taktikken, som USA og Koalitionen benyttede mod Irak kaldet "Shock and Awe", der blev kendetegnet ved at man brugte overlegen militær teknologi og ildkraft til at overvælde irakerne fuldstændig.²⁵

²³ Informations Webredaktion: *Ultimatum til FN*. Information.

²⁴ Ulrich: *Derfor var Irakkrigen en historisk fejltagelse*. Kongressen.

²⁵ Ulrich: *Derfor var Irakkrigen en historisk fejltagelse*. Kongressen.

Dødvande efter krigen og efterspillet

Koalitionens overdrog magten til den irakiske overgangsregering den 28. juni 2004. Dette er officielt afslutningen på besættelsen, men det var ikke afslutningen på USA's engagement i Irak. Hele ideen med at besætte Irak var et forsøg på at skabe stabilitet, sikkerhed og frem for alt demokrati. Det virkede dog ikke efter hensigten, da der blev ved med at være uro i Irak selv efter deres første frie valg. Uro førte til stridigheder, som senere førte til en reel borgerkrig i 2006 og 2007. Her blev der indsat flere amerikanske soldater, der igen skulle skabe fred. Da de sidste soldater blev trukket ud af Irak i december 2011, var det på det grundlag, at USA havde lavet en aftale med den irakiske premierminister Nouri al-Maliki om at danne en samlingsregering med sunnimuslimerne. Det første al-Maliki gjorde, da amerikanerne forlod landet, var arrestere den sunnitiske vicepræsident Tariq al-Hashimi.²⁶ Hele Irak var i en form for dødvande, hvor der ikke rigtig blev skabt noget stabilt til trods for den amerikanske indsats. Ikke bare kunne det ses som spildt arbejde, men det kan også ses som et tegn på USA's mangel på magt. Generelt var hele efterspillet skadeligt for USA's internationale ry, da man ikke rigtig fuldførte det mål, man havde sat sig, da man invaderede Irak i 2003.

Opsamling – En case der viser at USA's internationale magt er øget

I kølvandet på Irak-krigen er der ingen tvivl om USA's militære styrke. Det ses igennem måden, hvorpå USA var i stand til, gennem hård magt, at invadere et land og afslutte større kampaktioner på blot to uger. Derudover er Irak-krigen en indikator for USA's øgede bløde magt i og med, at USA danner en koalition, der er parate til at varetage amerikanske interesser og følge USA's bud. USA formår gennem Irak-krigen at vinkle medie billedet på en pro-amerikansk facon, der igen er et udtryk for, hvordan USA's magt er øget, specielt den bløde magt. At USA får den bløde magt, i form af medie og international indflydelse, til at spille sammen med den hårde magt, i form af en egentlig invasion af Irak, er en indikator på, at USA's internationale magt øges. Selve Irak-krigen kan ses som en magtdemonstration og et budskab om, at USA gør, som de finder passende. Både de militære, politiske og retoriske aspekter af Irak-krigen har spillet sammen om at fastholde og øge USA's internationale magt.

²⁶ Fenger-Grøndal: *Irak-krigen*. Faktalink.

Anskuet ud fra realisternes teori er Irak-krigen overordnet set et symbol på USA's fortsatte øgede internationale magt. Både igennem den militære kapacitet som USA udviser gennem krigen, som er dominerende i forhold til Irak, men også gennem hvordan det er de amerikanske normer og værdier, her er "Krig mod terror" en værdi, der dominerer verden og andre lande er parate til at varetage USA's interesser. Et synspunkt ud fra realismen er også, at USA kan tillade sig at have den udenrigspolitik, de har og gå udenom FN, fordi der ikke er nogen, der kan udfordre dem. Fra et idealistisk synspunkt vidner USA's diplomatiske magt også om øget magt, da de er i stand til at samle en koalition på baggrund af deres status og ry i det internationale samfund.

Det dødvande der opstod efter Irak-krigen, har dog bevirket til at billedet af USA som verdens absolutte supermagt, er krakaleret en smule. Siden USA ikke rigtig har kunne "vinde" Irak fuldstændig, har det vidnet om en gammel supermagt, der muligvis ikke er ligeså magtfuld, som de selv troede, at de var. USA løj om forholdene op til Irak-krigen, hvilket kan have bevirket, at USA for nogle nationers vedkommende er blevet mindre troværdig. Dog fortsat en supermagt. De forhold vil bekræfte idealisternes teori om, at det ikke kun er militær og økonomisk magt, der gør sig gældende, da det er en ny form for konflikt, man er vidne til i nyere tid. På den måde kan Irak-krigen ses som et billede på USA's afmagt fra et idealistisk synspunkt. Det er svært at anskue de dødvande, der er optrådt efter Irak-krigen ud fra et realistisk synspunkt, da det ikke er forhold, der indgår i realisternes forestilling om magt. Dog kan man sige fra et realistisk synspunkt, at beslutningen om at trække tropper ud af Irak vidner om svækket magt, da man nedtrapper på den militære tilstedeværelse og dermed svækker sin egen magt.

USA vedholder sin position som supermagt både økonomisk og militært, selvom Kina agerer som en potentiel udfordrer

USA har i mange år været verdens hegemon, men er Kina er på vej til at udfordre USA's status som supermagt? Selvom meget kunne tyde på, at Kina er ved at udfordre USA som supermagt, er der flere faktorer, der siger det modsatte.

Økonomisk

Økonomisk set er der sket et boom i den kinesiske økonomi de seneste år og selvom de længe har været økonomisk stærke, fortsætter udviklingen. I 2010 passerede Kina Japan som verdens næststørste økonomi. Hvis man baserer det på købekraftsparitet (PPP) i stedet for markedspriser (BNP), har kineserne allerede en økonomi, der er større end selv USA's.²⁷ Der er dog andre parametre, der også er væsentlige at vurdere for at analysere, om den økonomiske forskel mellem USA og Kina er udslagsgivende for USA's internationale magt.

For det første sidder USA anno 2016 stadig på en væsentlig større del af verdensøkonomien, end Kina gør. USA udgør 24,7% af den samlede verdensøkonomi, hvor Kina udgør 14,9%. *Se bilag A1 for graf.* Det fortæller, at selvom Kina måske har mere købekraftsparitet end USA, er USA stadig det land, der producerer mest. Derudover har USA stor interesse i udenlandske investeringer og store tech-giganter som Google, Apple, Amazon, Microsoft og Facebook binder økonomisk set USA sammen med store dele af verden.²⁸ Dette vidner igen om, at Kina stadig ikke kan følge med USA, når det kommer til økonomien på de globale parametre, som verden er bygget på i dag.

BNP pr. indbygger er også en essentiel faktor, når det kommer til at måle velstand i et land. I 2016 var Kinas BNP pr. indbygger ikke engang en sjettedel af USA's, hhv. ca. 7.755\$ og 54.542\$.²⁹ Da BNP pr. indbygger udtrykker såvel produktion som indkomst, er det et godt værktøj at tage i brug, når man skal kigge på velstanden for indbyggere i et land. At BNP'en pr. indbygger i USA er så meget højere, end den er i Kina, vidner om, at befolkningen i USA generelt set er rigere, end de er i Kina. Implicit fortæller det også noget om landets velstand som helhed, ergo hvor økonomisk stærkt landet er. De ulige tal som fremgår mellem Kina og USA, er i sidste ende et udtryk for, at USA har en større økonomisk magt end Kina.

²⁷ Forsby: *Er verden stadig unipolær? Ja, USA er stadig verdens eneste supermagt til trods for Kinas opstigning.* Ræson.

²⁸ Forsby: *Er verden stadig unipolær? Ja, USA er stadig verdens eneste supermagt til trods for Kinas opstigning.* Ræson.

²⁹ BNP per capita – liste over lande. Af Trading Economics.

Militært

Historisk set har USA's militær været verdens førende i nyere tid. Under og siden Anden Verdenskrig har det amerikanske militær kunne udvise stor dominans i verden grundet USA's geopolitiske situation. Under det geopolitiske aspekt hører sig, at USA har adgang til Stille- og Atlanterhavet, ingen nærliggende "fjender" og militærbaser overalt i verden. Kina har derimod ikke de samme gunstige forhold, som USA har. For det første er Kina hindret af de omkringliggende øer uden for Kinas farvande. Til lands grænser Kina op til både Rusland i nord og Indien mod vest.³⁰ Selvom USA har lukket mange af deres baser i Irak og Afghanistan ned, er der stadig næsten 800 amerikanske militærbaser i mere end 70 lande verden over.³¹ Det er en indikator for USA's dominerende militære magtposition i verden. Ingen andre lande har en international militær tilstedeværelse, der kan måle sig med USA's. For eksempel har Kina kun én militærbase udenfor landets grænser og selvom det er i den kinesiske regerings interesse at bygge flere militærbaser i Mellemøsten og Sydøstasien, er det ikke blevet en realitet endnu.³² Det kan udledes, at selvom Kina måske har intentioner og planer om at oprette militærbaser rundt om i verden og udstationere personel, er det en stor opgave, der kommer til at tage lang tid. Derfor usandsynligt at det skulle kunne true USA's internationale magt om få år. Derudover er det samtidig usandsynligt at USA med denne "oprustning" fra Kinas side i baghovedet, vil nedtrappe deres militære tilstedeværelse rundt om i verden. Det er samtidig et billede på USA's hårde magt, der kommer til udtryk gennem amerikanske soldater omkring i verden. Det er samtidig en konstant påmindelse til resten af verden om, at USA stadig besidder deres enorme internationale magt.

Ved siden af det fysiske militær der er udstationeret i hele verden, har USA siden Anden Verdenskrig sikret sig med alliancer rundt om i verden, heriblandt NATO, der er med til at skabe et sikkerhedsnetværk rundt om USA. Det var bl.a. med USA i spidsen, at NATO blev oprettet i 1949 som en forsvarsalliance, der med udgangspunkt i NATO's artikel 5 skulle sikre et kollektivt forsvar og det enkelte medlemslands sikkerhed i tilfælde af et angreb. Siden 1949 er der løbende blevet optaget lande i NATO.³³ Også i nyere tid kan NATO ansues som en sikkerhedsforanstaltning, der varetager USA's oversøiske interesser og som et skjold mellem USA og landene i øst.

³⁰ Forsby: *Er verden stadig unipolær? Ja, USA er stadig verdens eneste supermagt til trods for Kinas opstigning*. Ræson.

³¹ Vine: *Where in the World Is the U.S. Military?*. PoliticoMagazine.

³² Aagaard: *Pentagon: Kina vil åbne militærbaser verden over - og har interesse i Grønland*. Berlingske.

³³ *What is NATO?*. Af NATO.

Forsvarsalliancer som NATO er på en gang et udtryk for hård og blød magt. Ved at styrke samarbejdet mellem forskellige nationer kan USA opnå en stor fordel i andre internationale organisationer som for eksempel FN. Den hårde magt kommer som selvfølge til udtryk i NATO-troppers tilstedeværelse rundt i Europa, som er en konstant påmindelse om USA's tilstedeværelse på den anden side af Atlanten. Den bløde magt kommer derimod til udtryk gennem NATO-landenes alliancer.

Ingen andre lande har samme militære udgifter som USA. Det amerikanske forsvarsbudget dækkede i 2016 over mere end 35% af verdens samlede militære udgifter. Til sammenligning stod Kina samme år, som den nation i verden der bruger næst flest penge på militær for lige knap 15% af verdens samlede militære udgifter. *Se bilag A2 for graf.* USA's enorme forsvarsbudget vidner om, at USA har stor interesse i at øge, ikke bare vedligeholde, deres internationale militære magt.

Opsamling – selv med Kina som udfordrer, øges USA internationale magt

Selvom Kinas økonomi er vokset og styrket markant den seneste årrække, står USA stadig for knap en fjerdedel af verdens samlede økonomi. Derudover er BNP'en pr. indbygger i USA langt højere, end den er i Kina, hvilket beskriver at befolkningen i USA generelt rigere, end de er i Kina. Tolket ud fra realisternes forestilling om magt vil det være en indikator for, at USA's internationale magt er øget, da økonomi er en af de parametre, som realister måler magt ud fra. Kina kan ikke endnu ses som en potentiel udfordrer til USA's magtposition lige nu, da de ikke har samme økonomiske magt, som USA har. Ud fra idealisternes syn på magt vil det økonomiske ikke fylde ligeså meget som i et realistisk perspektiv. Derfor er der heller ikke noget ved det økonomiske aspekt, der vil give grundlag for, at USA's magt svækkes ud fra et idealistisk synspunkt.

USA's og Kinas militære kapacitet og formåen er vidt forskellig. Det er fra amerikansk side essentielt at have en høj grad af militær tilstedeværelse i verden. Der er ikke noget, der vidner om, at USA er klar til at nedtrappe denne tilstedeværelse og set i lyset af Kinas ambitioner om også at etablere militærbaser rundt omkring i verden er det usandsynligt, at USA skulle nedtrappe deres egen tilstedeværelse. Fra realisternes side er det et tegn på, at USA fastholder og øger deres internationale magt ved at have en høj grad af militær tilstedeværelse og mange aktiver rundt omkring i verden.

Det amerikanske forsvarsbudget sammenlignet med det kinesiske er også en indikator på, hvordan USA ud fra realismens synspunkt har en langt højere grad af international magt, end Kina har, da det økonomiske aspekt spiller en stor rolle sammen med det militære aspekt. Igen ville der fra idealismens side kunne være et argument om, at det ikke længere er det, der er væsentligt i den moderne verden. Dog garderer USA sig selv ved deres enorme sikkerhedsnetværk af alliancer og det er ud fra et idealistisk synspunkt et tegn på øget international, da det diplomatiske aspekt er væsentligt for idealismen.

Kildekritisk analyse af George W. Bush's tale på USS Abraham Lincoln den 1. maj, 2003.³⁴

George W. Bush's tale på USS Abraham Lincoln den 1. maj 2003 afsluttede officielt større krigshandlinger i Irak. I sin tale anerkender George W. Bush de amerikanske soldater og deres indsats i Irak. Desuden promoverer George W. Bush igennem sin tale USA, som et land der kæmper for frihed og demokrati i hele verden, hvilket er med til at sende et stærkt budskab til det amerikanske folk og resten af verden om, at USA er frihedens og demokratiets forkæmpere. I den kildekritiske analyse af talen ønskes det at belyse, hvordan USA's engagement i Irak-krigen bliver legitimeret og hvordan USA bliver fremstillet både nationalt og internationalt.

Talen er som nævnt en tale, der er skrevet og holdt af George W. Bush på hangarskibet USS Abraham Lincoln den 1. maj 2003. Talen er skrevet til hele USA og det amerikanske folk med særligt fokus på soldaterne, der kæmpede i Irak-krigen. I ligeså høj grad kan talen dog anses for at være et budskab til hele verdens og særligt Koalitionens.

Teksten er en førstehåndskilde, da det er en direkte transskription af talen, som blev holdt. Der er ikke foretaget nogen ændringer. Teksten er også samtidig med begivenhederne og det giver teksten yderligere troværdighed, da det ikke er begivenheder der bliver set tilbage på, men begivenheder der bliver talt om, mens de sker. Teksten er selvfølgelig beregnet til at være offentlig, da det er en tale. Det kan påvirke troværdigheden, hvis hensigten bag talen har været at dreje befolkningens holdning i en bestemt retning, men der er ikke noget i talen, der tyder på, at George W. Bush lyver om omstændighederne. Talen er et udtryk for den amerikanske regerings holdning, da det er daværende præsident George W. Bush, der holdte talen.

Selve talen retter primært fokus mod Irak-krigen samt, hvordan USA og Koalitionens ved hjælp af samarbejde og et stærkt militær har befriet Irak på meget kort tid. Derudover lægger George W. Bush også stor vægt på at på, at frihed og fred i verden er en amerikansk værdi og tradition, som USA kæmper for. I den sammenhæng lægger George W. Bush også stor vægt på, hvordan diplomatiet er det vigtigste og brugen af hård magt kun er en sidste udvej. Det vidner om, at George W. Bush ønsker at fremstille USA's engagement i Irak som fuldt legitimeret i og med, at USA har kæmpet for menneskers frihed og kæmpet for verdensfreden.

³⁴ Bush: *A crucial advance in the campaign against terror*. The Guardian.

George W. Bush udtrykker i talen meget bestemte holdninger til blandt andet frihed og terrorisme. Holdningen til frihed kommer til udtryk gennem sammenligningen af, hvordan mennesker har brug for frihed i liges høj grad, som de har brug for mad, vand og luft. ”*Men and women in every culture need liberty like they need food and water and air.*”.³⁵ I sammenhæng med at holdningen til frihed bliver udtrykt, bliver USA’s rolle i forhold til frihed også synliggjort og igen bliver USA gjort til frihedens forkæmpere. ”*Our commitment to liberty is America's tradition [...] American values and American interests lead in the same direction: We stand for human liberty.*”.³⁶ Selvom det er voldsomt at kalde George W. Bush’s tale for propaganda, er hensigten med talen tydelig. Talens hensigt er at brande USA som en nation, der kæmper for frihed for alle mennesker. Det er på det grundlag, at talen kan ses som en form for retfærdiggørelse af, hvorfor USA invaderede Irak til at starte med. Selvom hensigten ligger implicit i talen, er det sandsynligt, at det er bevidst, at George W. Bush gennem talen forsøger at retfærdiggøre den amerikanske tilstedeværelse i Irak. Det kommer også til udtryk med citatet ”*The transition from dictatorship to democracy will take time, but it is worth every effort. Our coalition will stay until our work is done. Then we will leave, and we will leave behind a free Iraq.*”.³⁷ Igen bliver der lagt vægt på, at selvom det tager tid at få frihed og demokrati til Irak, er det en nødvendighed, at USA bliver i Irak, indtil det er gjort og i sidste ende vil det have været det hele værd.

³⁵ Bush: *A crucial advance in the campaign against terror*. The Guardian, l. 55-56

³⁶ Bush: *A crucial advance in the campaign against terror*. The Guardian, l. 113-121

³⁷ Bush: *A crucial advance in the campaign against terror*. The Guardian, l. 67-69

En diskussion af USA's status som supermagt i de kommende år

Kan USA overhovedet bibeholde deres status som supermagt i de kommende år, eller vil de miste den fuldstændig? I følgende afsnit vil jeg på baggrund af de to selvvalgte cases i min analyse med inddragelse af den kildekritiske analyse af George W. Bush's tale diskutere, hvorvidt USA's status som supermagt vil svækkes ellers styrkes i de kommende år. Her vil jeg blandt andet komme ind på, hvad der sker med USA ift. Kina og hvilken betydning Irak-krigen har haft for USA. Derudover vil jeg ydermere diskutere, hvorfor én tolkning af magt ikke er nok og hvordan hverken idealismen eller realismen alene kan forklare magt som begreb.

Kan USA fortsat være en hegemon, eller er de i gang med et imperial overstretch?

Som fremlagt i analysen af USA i forhold til Kina har USA det største militære budget i hele verden. Koblet med USA's tilstedeværelse rundt om i verden kunne det godt virke som om, at USA var i gang med at gabe over for meget og ifølge teorien om imperial overstretch, bør det være et tegn på at USA's status som hegemon, er ved at aftage. Ifølge Paul Kennedy's teori er det dog først, når hegemonen ikke længere kan vedholde en positiv økonomisk vækst i landet, at det vil give mulighed for andre nationer at konkurrere med hegemonen. Dog er der ikke noget lige nu, der tyder på, at den økonomiske vækst i USA er aftagende i en sådan grad, at de ikke kan opretholde deres militære tilstedeværelse og derigennem deres dominans i verden. En rapport viser, hvordan den amerikanske BNP voksede med 3,2 procent i det første kvartal af 2019, samtidig med at arbejdsløsheden lå på 3,6%, der er det laveste niveau i USA siden 1969.³⁸ I og med at USA's økonomi ikke er stagneret, men er voksende, er der ikke belæg for at USA ud fra teorien om imperial overstretch, er ved at miste deres status som hegemon. Tværtimod kan det argumenteres, at USA er ved at øge deres status som hegemon ved at bibeholde en massiv militær tilstedeværelse og samtidig have en økonomi i vækst.

Desuden ville det være en nødvendighed, at der var en anden nation, der kunne overtage USA's rolle og for at gøre det, skulle den nation først kunne udfordre USA på i hvert fald den økonomiske parameter som en start. Selvom Kina er det land i verden, der er tættest på at indhente USA økonomisk, er der stadig lang vej til, at det sker. Det blev også fremlagt i analysen, hvor det blev klart, at USA stadig er førende rent økonomisk og at Kina ikke vil være i en position til at udfordre

³⁸ Zølck: "Bomstærke tal" - USA's økonomi under Trump viser bedste resultat i 50 år. TV2.

USA i de kommende år. Overordnet set er der ud fra Paul Kennedy's teori om imperial overstretch, ikke noget der tyder på, at USA er ved at miste deres status som hegemon i verden.

Hvilken betydning har Irak-krigen haft for USA's status som supermagt og kommer Kina til at udfordre den status?

Som vist i analysen er der forskellige parametre, der taler for eller imod, om USA's status som supermagt vil svækkes eller styrkes i de kommende år. Den tydeligste indikator på at USA's status som supermagt vil styrkes i de kommende år, er deres stigende militære formåen og kapacitet. USA's militære styrke blev vist gennem Irak-krigen, som USA officielt nåede at afslutte efter tre uger. Derudover bliver USA's militære formåen og kapacitet vist hver dag gennem deres tilstedeværelse i verden. Dog kan Kina ses som en udfordrer til USA's status på den lange bane, da de er ved styrke deres militær og øge deres forsvarsbudget. Alligevel vil der gå mange år før, at det reelt kommer til at have en betydning for USA's status som supermagt, da Kina stadig kun er i planlægningsfasen. Derudover har USA i forvejen et stort forspring, når det kommer til militærbaser og derved tilstedeværelse rundt om i verden. Ud fra et militært perspektiv er der altså ikke nogen indikator på, at USA's status som supermagt vil svækkes i de kommende år, når USA bliver sat op mod Kina.

En anden faktor der vidner om, USA's status som supermagt øges eller svækkes, er den økonomiske. Den kinesiske økonomi er vokset markant de sidste år og er ved at blive en reel konkurrent til titlen som verdens største økonomi. Dog har USA samlet en større BNP end Kina, hvilket vidner om, at USA's værditilvækst er større end Kinas. Alligevel forsøger USA at hindre udviklingen i Kinas økonomi, som vi har set de seneste år med Trump's handelskrig. Dog kan man sige, at en handelskrig ikke er en varig løsning, men blot er til for at skabe tid til igen at få et forspring. Altså er USA's status som supermagt ikke svækket lige nu, men i de kommende år er det sandsynligt, at den kinesiske økonomi vil vokse sig stærkere. Alligevel er der langt til, at Kina opnår den samme økonomiske position, som USA har i verden. Store virksomheder i USA som Apple og Microsoft har skabt en stærk base for den amerikanske økonomi. I Kina mangler der lidt de samme tech-giganter. Dog er der sket en opblomstring inden for tech-området i Kina. Specielt den kinesiske telegigant Huawei har stormet frem på det internationale marked og er for mange blevet et alternativ til de amerikanske producenters smartphones. Så hvis den økonomiske udvikling

i Kina fortsætter, kan Kina i de kommende år gøre, så USA's status som supermagt svækkes, men for USA er det ikke en overhængende trussel, som situationen ser ud nu.

Irak-krigen vidner også om, hvordan USA's status supermagt styrkes. I hvert fald i nogen grad. Som det ses i den kildekritiske analyse af George W. Bush's tale på USS Abraham Lincoln, promoveres USA som demokratiets og frihedens forkæmper. Det er med til at styrke deres status som supermagt gennem et godt ry internationalt. Dog er grundlaget for, at USA kan blive promoveret på den måde, at USA har løjet overfor FN og konstrueret beviser som belæg for at gå i krig i Irak. De løgne kan potentielt have indflydelse på USA's ry og dermed deres status som supermagt, da løgnene kan medføre et dårligt ry. Alligevel tyder det ikke på, at deres status svækkes som følge af det, da USA alligevel er i stand til at lave en koalition og gå i krig mod Irak. Ydermere har det ikke haft synlige konsekvenser for USA, at de har løjet for FN, hvilket også vidner om, at USA's status som supermagt øges, da der ikke er nogen, der ønsker at udfordre dem eller anfægte dem på det grundlag. På den anden side kan det argumenteres, at hvis USA bliver ved med at agere uafhængigt uden at tage synderligt hensyn til andre nationer, vil det på længere sigt kunne have konsekvenser for USA's status som supermagt. Dog er det ikke noget, vi ser i verden nu og derfor er det blot spekulationer, men det kan komme til at gøre sig gældende i de kommende år, selvom det er tvivlsomt.

Selvom der er meget, der tyder på, at USA's status som supermagt styrkes, er der også faktorer, der tyder på, at den svækkes. En af de faktorer der umiddelbart kan tyde på, at den svækkes, er det dødvande, der optrådte efter Irak-krigen. Selvom USA hurtigt fik afsluttet krigshandlingerne i Irak, var den militære magt, som USA viste ikke nok til at sikre freden og få indført et holdbart demokrati. Dog kan man sige, at USA gjorde alt i deres magt for at hjælpe Irak og indføre et demokrati og bruge deres diplomatiske og kulturelle magt til at hjælpe Irak. I den tolkning er det Iraks egen skyld, at demokratiet ikke holdte ved. Det er der også et klart tegn på da irakerne, som beskrevet i analysen, brød aftalen med USA om en samlingsregering kort efter, at USA trak deres sidste tropper ud af Irak, hvilket er et tegn på modvilje fra Iraks side. Da kan man sige, at selvom det mislykkedes for USA at skabe varig fred i Irak, har det stadig styrket deres status som supermagt. Primært gennem måden hvorpå USA gennem krigen fik formået at brande dem selv som en nation, der kæmper for demokratiets indførelse i verden. Det styrker deres diplomatiske magt i verden og samtidig styrker det i høj grad deres ry og derigennem deres internationale magt. Så

selvom dødvandene efter Irak-krigen ved første øjekast kan have set negativt ud for USA, har det stadig styrket deres status som supermagt gennem måden, de har brandet sig selv på. Et andet syn på det er igen George W. Bush's tale fra USS Abraham Lincoln, der også har til hensigt at portrættere USA som et land, der kæmper for alle menneskers frihed og fred i verden.

Magt kan ikke kun anskues fra et perspektiv – rigtig magt er et sammenspil mellem idealismen og realismens tolkninger

I det tidligere afsnit i diskussionen *"Hvilken betydning har Irak-krigen haft for USA's status som supermagt og kommer Kina til at udfordre den status?"* ligger implicit nogle underliggende tolkninger af magt. I realismens tolkning af magt vægter det militære og økonomiske mest og et land vil på baggrund af det alene, kunne være en supermagt. Det er den form for magt, der gør sig gældende, når der er tale om en invasion af Irak, eller at USA's økonomi øges og det derigennem øger deres status som supermagt. På den anden fløj er der idealismens tolkning af magt, som i modsætning til realismens tolkning går mere på diplomati, kulturel indflydelse og et godt ry for at opnå en så stor international magt som muligt. Selvom realismen og idealismen opstiller hver deres kriterier for magt, er det ikke nok for USA at opfylde blot den ene for at styrke deres status som supermagt. Én form for magt er ikke længere nok.

Irak-krigen er et godt eksempel på, at magt ikke kun kan anskues fra et perspektiv. Selvom man i begyndelsen af krigen prøvede at finde en fredelig løsning gennem diplomati og en aftale om nedrustning fra Iraks side, var det ikke nok. Da man i stedet forsøgte at invadere Irak, hjalp det heller ikke, der kom ikke fred i landet. Da man prøvede at hjælpe Irak ved at indføre et demokrati og en ny regering, var det heller ikke tilstrækkeligt. Men hvorfor er det så ikke længere nok med en "simpel" tolkning af magt? Det er fordi, det ikke længere er simple spørgsmål, som man forsøger at løse gennem magt. Det er ikke nok kun at benytte en form for magt og tro at den vil sejre, hvis der bliver lagt nok kraft i det, selvom det har virket før i tiden. Det er blevet og bliver højst sandsynligt nødvendigt at kunne skelne mellem både idealismens og realismens tolkning af magt og bruge dem sammen for at opnå mest mulig magt. Selvom Irak-krigen på mange måder mislykkedes for USA, kan det alligevel ses som et forsøg på at kombinere både realismens og idealismens tolkning af magt og bruge begge.

Det er lige præcis det, der er essentielt for USA, hvis de skal styrke deres position som supermagt i de kommende år. Det vil være vigtigt at opretholde en stærk magt efter idealismens forestilling,

som går på diplomati, kulturel indflydelse samt et godt ry. Dog vil det være essentielt samtidig at have stor militær formåen samt økonomisk kapacitet, hvis diplomatiet fejler og vice versa. Hvis USA formår at perfektionere dette skel mellem de forskellige forestillinger om magt og kombinere dem, vil det ikke bare styrke deres status som supermagt, men samtidig gøre at det er noget nært umuligt for andre lande at udfordre den status i en lang årrække fremover.

Konklusion

Gennem denne opgave kan jeg konkludere at USA's status i den internationale verdensorden fra 1945 og frem til nu, har været præget af historiske begivenheder, som alle styrker USA's position som supermagt. Lige fra "Marshallhjælpen" og genopbyggelsen af Europa efter Anden Verdenskrig til Den Kolde Krig mod Sovjetunionen og inddæmningspolitik. Derudover har USA haft og har stadig stor indflydelse økonomisk og politisk i verden. Både realismens forestilling om magt som går på, at magt er defineret ud fra militær og økonomi samt idealismens tolkning om, at magt i højere grad er afhængig af diplomati, et godt ry og kulturel indflydelse, er anvendt for at forstå, hvorfor USA besidder den status i den internationale verdensorden, som de gør. Ligeledes er Paul Kennedy's hegemoniteori anvendt for at forstå, hvad der skal til før, at en hegemon mister sin indflydelse og magt og hvorfor USA ikke gør det.

Ud fra analysen kan det siges, at både Irak-krigen og USA ift. Kina er cases, der belyser, hvorvidt USA's internationale magt øges eller svækkes. Selvom der i begge cases er begivenheder og omstændigheder, der kan give belæg for, at USA's internationale magt svækkes, er det dét overordnede billede ud fra analysen, at USA's magt fortsat øges både fra et realistisk og idealistisk perspektiv. I det kildekritiske arbejde med George W. Bush's tale har jeg analyseret mig frem til, hvordan talen til dels har til hensigt at legitimere USA's invasion af Irak og dels positionere USA som frihedens forkæmpere.

Afslutningsvis diskuterede jeg på baggrund af analysen, hvorvidt USA's status som supermagt vil øges eller svækkes i de kommende år. Her kom jeg frem til, at USA's status som supermagt, vil øges og ikke kan udfordres i de kommende år. Jeg diskuterede herudover også nødvendigheden i at balancere idealismens og realismens tolkning af magt, da en tolkning ikke længere synes at række til at bibeholde statussen som supermagt. Endelig kom jeg frem til, at hvis USA formår at balancere realismens og idealismens tolkning af magt mere, end de gør i forvejen, er det usandsynligt, at andre lande kommer til at udfordre deres status som supermagt i de kommende år.

Litteraturliste

Primær litteratur

Bush, George W.: *A crucial advance in the campaign against terror*. The Guardian, 1. maj 2003.
<https://www.theguardian.com/world/2003/may/01/usa.iraq>

Sekundær litteratur

Bøger

Andersen, Torben Peter: *Historiske hovedlinjer: Fra Antikken til i dag*. 2. udgave. Columbus, 2017.

Branner, Hans: *Global Politik* (2. udg.). Columbus, 2010.

Branner, Hans: *USA som supermagt - almagt eller afhængighed?*. Gyldendal Uddannelse, 1999.

Branner, Hans, Hans Mouritzen & Laurids Lauridsen: *International politik: Danmark og ulandene*. Columbus, 2001.

Artikler

Aagaard, Charlotte: *USA vidste udemærket, at Saddam Hussein var en langt mindre trussel mod verdensfreden, end politikerne påstod*. Information, 10. april 2015. Besøgt den 24/3-2020.
<https://www.information.dk/udland/2015/04/usa-vidste-udmaerket-saddam-hussein-langt-mindre-trussel-verdensfreden-politikerne-paastod>

Aagaard, Thomas: *Pentagon: Kina vil åbne militærbaser verden over - og har interesse i Grønland*. Berlingske, 3. maj 2019. Besøgt den 25/3-2020. <https://www.berlingske.dk/internationalt/pentagon-kina-vil-aabne-militaerbaser-verden-over-og-har-interesse>

Forsby, Andreas Bøje: *Er verden stadig unipolær? Ja, USA er stadig verdens eneste supermagt til trods for Kinas opstigning*. Ræson, 16. maj 2018. Besøgt den 24/3-2020.
<https://www.raeson.dk/2018/andreas-boeje-forsby-er-verden-stadig-unipolaer-ja-usa-er-stadig-verdens-eneste-supermagt-til-trods-for-kinas-opstigning/>

Informations Webredaktion: *Ultimatum til FN*. Information, 26. februar, 2003. Besøgt den 25/3-2020. <https://www.information.dk/2007/07/ultimatum-fn>

Pedersen, Carl: "Medierne tager stilling: De amerikanske mediers rolle under USA's krige i det tyvende århundrede" in *Mediekultur*, nr. 38, 5/9-2005, s. 12-13.

Ulrich, Phillip Chr.: *Derfor var Irakkrigen en historisk fejltagelse*. Kongressen, 20/3-2013. Besøgt den 25/3-2020. <https://www.kongressen.com/derfor-var-irakkrigen-en-historisk-fejltagelse/>

Vine, David: *Where in the World Is the U.S. Military?*. PoliticoMagazine, august 2015. Besøgt den 25/3-2020. <https://www.politico.com/magazine/story/2015/06/us-military-bases-around-the-world-119321>

Zølck, Jesper: "*Bomstærke tal*" - USA's økonomi under Trump viser bedste resultat i 50 år. TV2, 3. maj 2019. Besøgt den 30/3-2020. <https://nyheder.tv2.dk/udland/2019-05-03-bomstaerke-tal-usas-oekonomi-under-trump-viser-bedste-resultat-i-50-aar>

Internetsider

Fenger-Grøndal, Malene & Mikkel Danielsen: *Irak-krigen*. Faktalink, marts 2019. Besøgt den 24/3-2020. <https://faktalink.dk/titelliste/irak-krigen>

Juhre, Richard & Michelle Arrouas: *Koreakrigen*. Faktalink, november 2017. Besøgt den 22/3-2020. <https://faktalink.dk/titelliste/koreakrigen>

Juhre, Richard & Madeleine Saunte: *Vietnamkrigen*. Faktalink, 2012. Besøgt den 22/3-2020. <https://faktalink.dk/titelliste/vietnamkrigen#anchor1817>

Madsen, Karina Søby & Jesper Samson: *Finanskrisen*. Faktalink, september 2018. Besøgt den 22/3-2020. <https://faktalink.dk/titelliste/kris>

Mikkelsen, Arne: *Marshallplanen*. Den Store Danske, 3. august 2015. Besøgt den 29/3-2020.

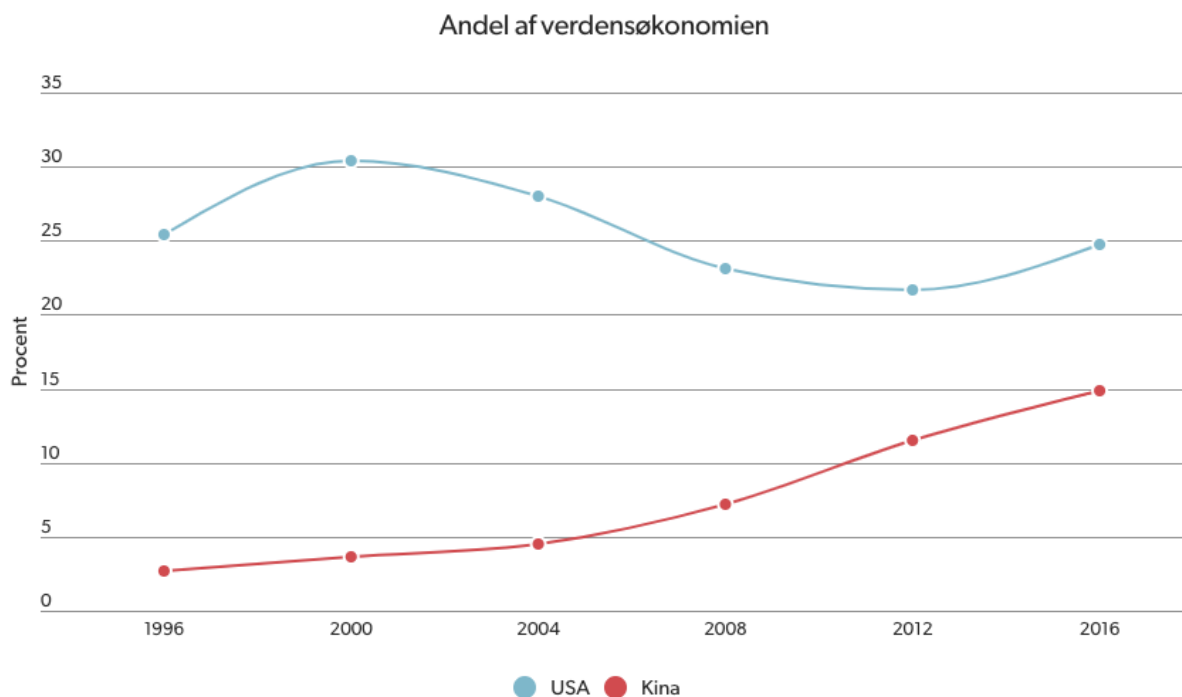
http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/%C3%98konomi/Samfunds%C3%B8konomiske_forhold/Marshallplanen

Praal, Sarah & Peter Batenburg: *Rumkapløbet*. SPACE DAYS, 2019. Besøgt den 23/3-2020.

<https://www.spacedays.dk/rumkaploebet/>

What is NATO?. NATO, u.å. Besøgt den 26/3-2020. <https://www.nato.int/nato-welcome/index.html>

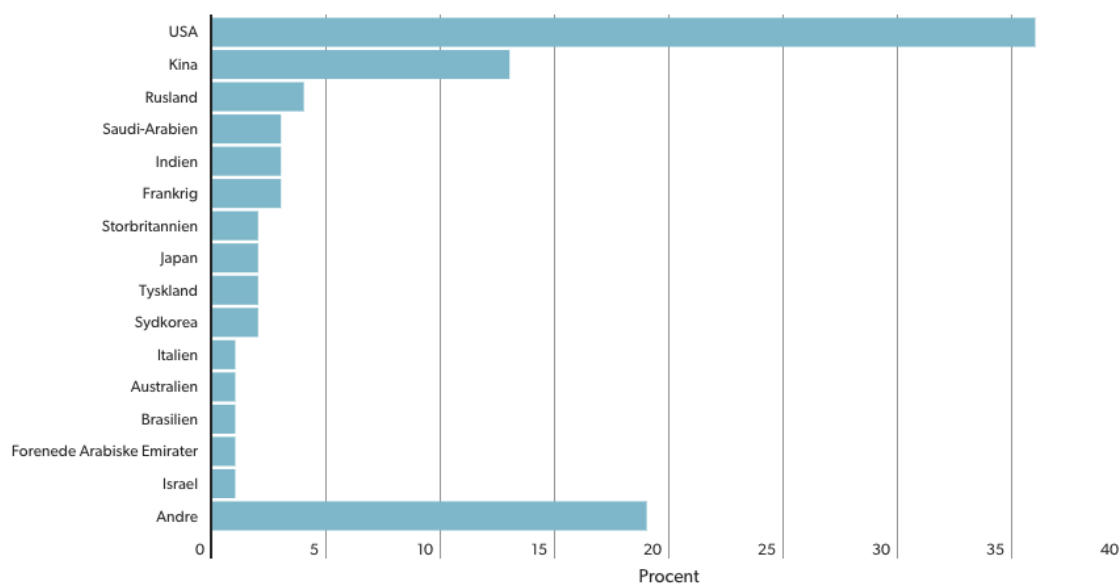
Bilag Bilag A1

Kilde: Verdensbanken

Bilag A2

Verdens samlede militæruddgifter i 2016

Kilde: SIPRI - Stockholm International Peace Research Institute